

Fullmäktige 25.04.2022 § 54

§ 54

Motion om undvikande av onödig sprängning av urberg

Beredning och upplysningar:
Peltola Katariina
Kaurila Matti
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Helka Hosias m.fl. motion 7.6.2021 om att undvika onödig sprängning av urberg samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Nieminen lämnade understödd av Löyttyniemi följande förslag till hemställan:

”Fullmäktige hemställer att man strävar efter kommuninvånarnas medverkan i valet och fastställandet av naturområden, såsom bergsområden, som är viktiga för landskapsbilden.”

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Nieminens förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom förslaget rönste motstånd, konstaterade ordföranden att mötet måste rösta.

Ordföranden föreslog att de som understöder Nieminens förslag röstar "ja" och de som motsätter sig förslaget röstar "nej". Fullmäktige godkände ordförandens förslag.

Fullmäktige godkände Nieminens förslag med rösterna 46 mot 16 och 11 blanka. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

- Fullmäktige hemställer att man strävar efter kommuninvånarnas medverkan i valet och fastställandet av naturområden, såsom bergsområden, som är viktiga för landskapsbilden.

Ledamöterna Helka Hosia och Pinja Nieminen samt 14 andra fullmäktigeledamöter lämnade 7.6.2021 en motion, där de ber om att man i planeringen av byggnader och trafikleder ägnar särskild uppmärksamhet åt att terrängformer och urberg bevaras samt att onödig sprängning av berg ska undvikas.

Svar

Marken och dess jordarter i Esbo är mycket varierande och detaljrik. Landskapsbilden domineras av dalsänkor med lera, som ställvis breder ut sig till större åkerfält. I lerdalarna är markskiktet ovanför berggrunden ofta över tio meter tjockt. Sänkor och åkerfält kantas ofta av mycket branta bergiga backar omgivna av moränområden. I de sistnämnda backarna träder bergsytan i dagen som berghällar eller täcks av ett tunt jordlager.

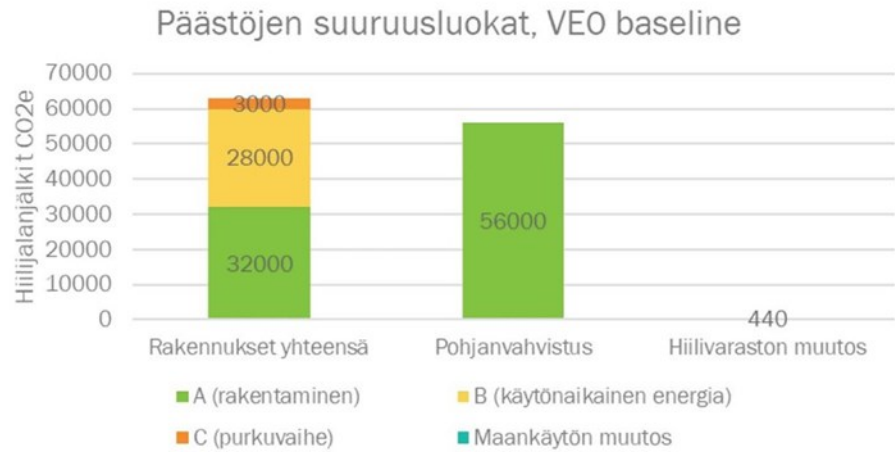
Enligt geoteknikenhetens jordartskarta är nästan hälften av arealen i Esbo bergs- och morändominerade områden (bergsområden 20 procent, moränområden 26,5 procent).

I bergs- och moränområdena förekommer ofta sluttningar som kan vara mycket branta. Enligt byggbarhetsklassificeringen hör dessa områden huvudsakligen till byggbarhetsklass 3B (svårbyggd sluttande terräng) och 5B (mycket svårbyggd brant sluttning). I sådana områden kräver byggande nästan alltid en viss grad av bergsbrytning.

Byggnadsklasserna 3Bs och 5Bs andel av berg- och moränområdena är cirka 23 procent.

Byggandet och användningen av ett enskilt område, ett kvarter eller en enskild tomt styrs av detaljplanen. Om detaljplaneringen styr byggandet på ovan nämnda områden (särskilt byggnadsklasserna 3B och 5B), blir man tvungen att spränga vid byggandet (utjämningsbrytning, vatten/täckdiken, vägförbindelser osv.). I allmänhet undviker man vid planering och byggande i mån av möjlighet sprängning bland annat på grund av kostnaderna. I samband med projekt måste man ofta spränga berg på grund av att byggnaderna och trafiklederna ska uppfylla kraven och bestämmelserna om tillgänglighet. Esbo stad har förbyggt på bland annat företagsområden, bland annat jämnat ut marken genom sprängning, som möjliggjort byggande på dessa områden. Om man sprängde en tomt eller ett kvarter i taget, skulle miljökonsekvenserna räckta längre och kostnaderna vore högre. Genom sprängning och krossning på förhand kan man reglera naturresurser, transportkostnader och utsläpp från grustransport. Krosset från byggnadsobjekten kan återvinnas och användas direkt på platsen.

Bergsbrytning kan naturligtvis undvikas genom planläggning av byggandet någon annanstans än på bärande mark. Detta leder dock till högre kostnader och klimatutsläpp. Exempel på ett detaljplaneobjekt på ett område med mjuk mark (källa: Tapiolan jalkapallostadionin kaava-alueen toteutuksen ja toiminnan hiilineutraaliussuunnitelma, 2021). Koldioxidutsläppen är nästan dubbelt så stora som på bärande mark och mark som delvis kräver brytning.

Klimatpåverkan, ton CO₂-ekvivalenter, av byggande (grön), energi under byggtiden (gul) och rivning (orange), byggnaderna sammanlagt (första stapeln) grundförstärkning (andra stapeln) och förändring i lagring av koldioxid (tredje stapeln).

När detaljplanen utarbetas bedöms områdets särdrag och man strävar efter att hitta den bästa möjliga helhetslösningen. I detaljplaneringen beaktas bergens estetiska värden, och i vissa planer föreskrivs att bergsområden som är betydelsefulla med tanke på landskapet eller stadsbilden ska bevaras. I vissa fall kan man dock inte undvika brytning för att till exempel gatunätet och kvartersområden ska uppfylla tillgänglighetskraven i brant bergsterräng. I detaljplanerna föreskrivs ofta att byggnaderna ska anpassas till terrängen och att skärningar och terrassering ska undvikas så att det bevaras så mycket berg som möjligt. Markanvändningen planeras dock i allmänhet så att de klippor och krön som är viktigast för stadsbilden lämnas orörda.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 14.3.2022 § 90

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Helka Hosias m.fl. motion 7.6.2021 om att undvika onödig sprängning av urberg samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Stadsplaneringsnämnden 16.2.2022 § 23

Förslag

Stadsplaneringsdirektör Torsti Hokkanen

Tekniska nämnden föreslår att stadsstyrelsen föreslår vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Helka Hosias m.fl. motion 7.6.2021 om att undvika onödig sprängning av urberg samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsplaneringsnämnden

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsen 29.11.2021 § 427

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Helka Hosias m.fl. motion 7.6.2021 om att undvika onödig sprängning av urberg samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Tiina Elo föreslog understödd av Kajava att ärendet återremitteras. "Jag föreslår att ärendet återremitteras till stadsplaneringsnämnden för behandling."

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Elos remissförslag kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Ärendet återremitterades enhälligt till stadsplaneringsnämnden för ny beredning.

Tekniska nämnden 20.10.2021 § 103

Förslag

Stadsteknikdirektör Tanska Harri

Tekniska nämnden föreslår att stadsstyrelsen föreslår vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Helka Hosias m.fl. motion 7.6.2021 om att undvika onödig sprängning av urberg samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Under diskussionen föreslog Pauliina Ilkko-Ervasti med stöd av Fred Granberg att nämnden remitterar motionen för ny beredning till stadsplaneringscentralen. Vid den fortsatta beredningen bör man i den mån det är möjligt beakta att man vid byggande är medveten om urberget och de estetiska och miljömässiga olägenheter som sprängning medför.

Tekniska nämnden godkände enhälligt förslaget om återremiss.

Beslut

Tekniska nämnden remitterade motionen till stadsplaneringscentralen för ny beredning. Vid den fortsatta beredningen bör man i den mån det är möjligt beakta att man vid byggande är medveten om urberget och de estetiska och miljömässiga olägenheter som sprängning medför.

Bilaga

1 Äänestyslista § 54

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite peruskallion tarpeettoman räjäyttämisen välittämiseksi

För kännedom